

Opština Mamuša

KPMG Albania Sh.p.k. - Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Telephone +381 38 246 771
Telefax +381 38 246 772
E-mail al-kosovo@kpmg.com
Internet www.kpmg.al

Ovaj prevod služi samo u cilju informisanja. Varijanta na engleskom jeziku je original i ima prednost

Izveštaj nezavisnih revizora

Za generalnog revizora

Priština, 1 Decembar 2009

Angažovali smo se u reviziji finansijskih pregleda koji su u prilogu opštine Mamusa koje obuhvaćaju pregled primanja i isplata u gotovom novcu za završenu godinu 31.12. 2008 godine, upoređenje budžeta sa aktuelnim iznosima kao i sažetak važnih politika računovodstva i ujedno i ostala objašnjenja.

Odgovornost menadžmenta o finansijskim pregledima

Menadžment je odgovoran za pripremu i iskreno predstavljanje ovih finansijskih pregleda u skladu sa međunarodnim standardima računovodstva o javnom sektoru ("MSRJS") *zasnivajući se na gotovinu, Finansijski izveštaj na osnovu računovodstva o gotovom novcu i Administrativno uputstvo br. 2008/13, o godišnjem izveštaju budžetskih organizacija*. Ova odgovornost obuhvata izradu, sprovođenje i održavanje unutrašnje kontrole pogodne za iskreno predstavljanje finansijskih pregleda bez materijalnih grešaka stvorene namerno za obmanjivanje ili grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da predstavimo naše mišljenje o tim finansijskim pregledima na osnovu naše revizije. Zbog pitanja tretiranih u stavu 1 Osnove za odbijanje i za iznošenje mišljenja mi nismo bili u stanju da obezbedimo pogodnu i dovoljnu evidenciju revizije da bi oslonili mišljenje o reviziji.

Osnova za odbijanje ili iznošenje mišljenja

- 1 Nama nisu pruženi dogovori ili dodatna dokumentacija u vezi isplata trećih stranaka u iznosu od 1,842 hiljada €. Zbog nedostatka dodatne alternativne dokumentacije mi nismo bili u stanju da se obezbedimo u vezi postojanja, potpunosti, ocenjivanja i prezentovanja prihoda i odgovarajućih isplata.
- 2 Podatak 27 finansijskih pregleda govori o imovini, objektima i opremi u vlasništvu opštine. Isto tako postoji broj nedostataka i dvoumljenosti koje utiču u finansijskom izveštavanju o imovini objektima i opremi opštine kao što sledi:
  - Opština nije vodila sveobuhvatni spisak imovine, objekata i opreme u svom vlasništvu.
  - Opština ne raspolaže sa sveobuhvatnim spisakom svoje nepokretne imovine uključujući i dokumentaciju nad njihovom svojinom i informaciju o statusu uknjiženja u ime opštine u katastru ili sudu.

- Kao posledica nedostatka dokumentacije za merenje velikog dela imovine, objekata i opreme, opština je zahtevala da izračuna iste na osnovu ispravne vrednosti zasnovano na proceni koju daje komisija osnovana unutar SO. Komisija nije bila sastavljena od ~~certifikovanih procenjivača i izveštavane vrednosti u finansijskim pregledima ne~~ baziraju se na izveštaju procene.

Kao posledica prirode popisa i ostalih gore objašnjenih nedostataka mi nismo bili u stanju da odredimo kakva uređenja bi bila potrebna za finansijsku informaciju koja je predstavljena u opštinskim finansijskim pregledima.

Odbijanje davanja mišljenja

Zbog važnosti tretmana pitanja iz stava 1, osnove za odbijanje davanja mišljenja, mi ne izražavamo neko mišljenje u vezi sa ovim finansijskim pregledima.

Ne klasificirajući dalje naše mišljenje, mi skrećemo pažnju na činjenicu da mi nismo revizirali finansijske preglede u prilogu opštine za završenu godinu 31.12.2007 i 31. 12. 2006 i zbog toga ne izražavamo naše mišljenje u vezi toga.

Preispitivanje usklađenosti

Osim revizije finansijskih pregleda planirano je i izvršeno preispitivanje usklađenosti kako bi ~~izveli zaključak sa ograničenom sigurnošću ako u svim materijalnim aspektima, aktivnostima i~~ finansijskim transakcijama i reflektovanim informacijama u finansijskim pregledima su u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima. Priroda, vreme i rad o usklađenosti su bila ograničena u upoređenju sa planiranim za iznošenje mišljenja uz opravdanu sigurnost o finansijskim pregledima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo zaključak na osnovu našeg preispitivanja. Mi smo radili u skladu sa ISSAI 4200 i uputstvima o reviziji i usklađenosti sa revizijom finansijskih pregleda. Ova načela zahtevaju da primenimo etičke zahteve i da planiramo i izvršimo preispitivanje kako bi postigli ograničenu sigurnost da li finansijske aktivnosti, transakcije i informacije reflektuju na finansijskim pregledima skladnost sa svim materijalnim aspektima sa autoritetima koji upravljaju njima.

Preispitivanje je ograničeno uglavnom u analitičkim procedurama i intervjuima i zato daje manje sigurnosti od revizije. Nismo izvršili reviziju i zato izražavamo naš zaključak u obliku ograničene sigurnosti koja je konsistentna sa ograničenim radom kojeg smo obavili zbog preispitivanja usklađenosti.

Mi verujemo da evidencija revizije koju smo mi dobili je pogodna i dovoljna za davanje baze za naše zaključke.

Zaključak o usklađenosti

Na osnovu našeg opisanog rada u ovom izveštaju, aktivnosti, finansijske transakcije i reflektovane informacije u finansijskim pregledima koje smo videli u toku revizije, u svim materijalnim aspektima u skladu sa autoritetima koji upravljaju njima.

Ostala pitanja

Mi skrećemo pažnju, kao što sledi:

- 1 Glavni i poverljivi izvor informacija za izradu finansijskih pregleda je Free Balance. Opština nije sprovodila integrisani kompjuterski program unutrašnjeg računovodstva koji bi obezbedio informacije u cilju blagovremenog, potpunog i tačnog izveštavanja.
- 2 Iako Visoki finansijski zvaničnik opštine je potpisao izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda opština nije bila u stanju da izradi finalni nacrt finansijskih pregleda na srpskom jeziku do kraja naše revizije.

- 3 Opština nije sprovodila sveobuhvatni automatski sistem fakturisanja i ne vodi spiskove ili posebne račune za sve svoje dužnike u vezi sa obavezama za razne takse. Samo inkasiranja gotovine se uknjižavaju. Iako plaćeni računi se ne zahtevaju da se prelistavaju u finansijskim pregledima, nedostatak tačnosti i njihove potpunosti utiče na prihodima opštine i na sposobnost izrade verodostojnog i tačnog budžeta i utiče na tačno izveštavanje o inkasiranju, kao i na monitorisanju inkasiranja vlastitih prihoda na vremenskoj osnovi.
- 4 Opština nije vodila registre uplata od trećih stranaka. Raspoloživa evidencija i sprovedena kontrola od menadžmenta da bi obezbedili da uplate od trećih stranaka predstavljaju i nadziranju u skladu sa dotičnim zakonodavstvom i da se upotrebljavaju za namenjeni cilj od zakonodavstva, bila su ograničena.
- 5 Identifikovali smo određene neusklađenosti sa Zakonom br. 2003/17 Zakon o javnim nabavkama na Kosovu (izmenjen i dopunjen). Ove neusklađenosti se povezuju sa zahtevanim procedurama koje nisu obavljene i argumentovane od opštine.
- 6 Iako opština može biti uključena u nekoliko malih zakonskih slučajeva i moguće je da plaćenje gotovinom zahteva i u bliskoj budućnosti, opština nije obavila nijedan zvaničan proces koji može obezbediti potpunu, pogodnu i verodostojnu informaciju za uknjiženje provizija i kontigentnih obaveza.

KPMG Albania Sh.p.k. Kosovo Branch

KPMG Albania Sh.p.k. – Kosovo Branch
14, Sulejman Vokshi Street
Pristina
Kosovo

Podatak

- 1 Dalja objašnjenja o preporukama i odgovornostima menadžmenta u vezi ovih sugestija su sadržana u prilogu 1 ovog izveštaja.
- 2 Objašnjenje o raznim formama modificiranja mišljenja revizije je sadržano u prilogu 2 ovog izveštaja.

Prilog 1

1. Generalno

1.1 Revizija za 2008 godinu

KPMG Albania u.o.o. – Ogranak Kosovo (“KPMG”) ovlašćena je da izvrši reviziju finansijskih pregleda SO Mamuša (opština) pripremljenih na osnovu gotovine u skladu sa SNKSP Finansijsko izveštavanje o gotovom novcu, za završenu godinu 31.12.2008 .

Naš savet u ovom dokumentu ograničava se na specifikovanim zaključcima u nastavku i na osnovu tačnosti i potpunosti dole iznošenih činjenica, pretpostavki i prezentovanja. Ako neka od ovih činjenica, pretpostavki ili navedenih prezentacija nije potpuna ili tačna neophodno je da budemo odmah informisani, s obzirom da netačnost i nedostatak potpunosti mogu imati materijalni efekat u našim zaključcima. Za iznošenje našeg saveta baziramo se na relevantnim odredbama pozitivnog zakonodavstva Kosova, pravila, pravnih i administrativnih njihovih tumačenja. . Ovi autoriteti podležu promenama, na retroaktivan način i/ili prospektima i ovakve promene mogu da imaju uticaj na vrednost naših zaključaka. Mi nećemo da učestamo naše predloge za promene ili kasnije modifikacije zakona i pravilnika, ili njihovih pravnih ili administrativnih intepretacija.

1.2 Posledice

Naš izveštaj je planiran da sadrži korisne preporuke koje mogu da pomažu poboljšanju politika računovodstva i sistema kontrole i računovodstva opštine, kao i izbegavanje slabosti koje mogu uzrokovati materijalne gubitke ili greške. Ovaj izveštaj je izrađen samo za informisanje i upotrebu od strane menadžmenta opštine, Kancelarije generalnog revizora, Ministarstva trgovine i industrije (MTI), Ministarstva lokalne samouprave (MLS) i Asamblea, i ne sme biti korišćen od bilo koje druge stranke koja nije specifikovana. Vaša je obaveza da preduzmete potrebne postupke za ispravak slabosti i ako vi ne uspete u tome, mi ne snosimo odgovornost za gubitke odnosno greške koje mogu se desiti kao rezultat greški.

1.3 Izuzeće posledica

Kao što smo se složili, vi isto tako ste prihvatili zbog važnosti u našem radu informacija i predstavljanja koja su nam data od opština njezini rukovodioci, radnici ili vaši agenti, osim slučajeva negližencije lošeg poverenja ili navedenih nesmotrenosti, nećete nas zvati odgovornima ili krcima zbog nekog gubitka ili ostalih posledica u slučaju da se važna informacija o našem radu je zadržana ili namerno sakrivena, ili je predstavljena lažno.

1.4 Struktura ovog izveštaja

Svaka kategorija praćenja je opisana na posebnoj stranici za svako praćenje struktura je sledeća: praćenje i aktuelni status ako je primenjiv, opasnost, preporuka i odgovornost menadžmenta.

2 Inicirana pitanja u toku aktuelne godine

2.1 Priprema finansijskih pregleda

2.1.1 Praćenje

Osnovna informacija na kojoj se zasniva opština za pripremu finansijskih pregleda je Free Balance. Iako opština uknjiži prihode i plaćanja u lokalnom softveru računovodstva na osnovu Access-a, ovaj sistem ne upotrebljava se za pripremu svih podataka i za prelistavanje finansijskih pregleda.

Iako Predsednik opštine je potpisao Izjavu o prezentovanju finansijskih pregleda. Opština nije pripremila nacrt finansijskih pregleda na engleskom i srpskom jeziku pre početka naše revizije. U toku perioda revizije potrošili smo prilično vremena i izvora za pomoć opštini za poboljšanje prezentacije finansijskih pregleda na engleskom jeziku. Opština nije bila u stanju da preda finalni nacrt finansijskih pregleda na kraju naše revizije. Štaviše, informacija u nastavku zahteva da se prelistavanje finansijskih pregleda nije unešeno u Free –balance i nije deo integrisanog računovodstvenog softvera:

- Imovina, objekti i oprema
- Neplaćene fakture (obaveze)
- Plaćanje od trećih stranaka

Iako opština može da bude obuhvaćena u sitnim sudskim pitanjima, i moguće je da bude potrošnje novca i u bliskoj budućnosti, opština nema neku formalnu proceduru koja bi obezbedila potpunu, pogodnu i verodostojnu informaciju za uknjiženje provizija i kontigentnih obaveza.

Kao posledica gore navedenih nedostataka, sledeći podaci nedostaju ili nisu predstavljeni kako treba u finansijskim pregledima:

- Član 16, Podatak 27. Ne- finansijska imovina.
- Podatak 13.1 ‘Vlastiti prihodi’ – Prihodi od administrativnih taksi’ podatak 13.1 koji detaljizira prihode sa administrativnih taksi nije popunjen na osnovu administrativne uredbe s obzirom da prihod iz sertifikata je uknjižen kao total i nije detalizovan o raznim izdatim sertifikatima.
- Može biti značajnih uplata od trećih stranaka, na primer kada druga stranka, ministarstvo ili strani donator kupe – doprinesu imovini za upotrebu od strane opštine i to zato što nije uknjiženo u free- balancu nije ni prezentovano u finansijskim pregledima. Štaviše, nismo primili dovoljno dokumenata za podršku plaćanja sa treće strane prezentovano u finansijskim pregledima.

Od informacija koje smo dobili Mamuša je počela da funkcioniše kao opština u 2008 godini, nezavisno od činjenice da funkcioniše kao pilot jedinica od 2005. Ova opština je počela pripremu svojih finansijskih pregleda u 2008, međuvremeno u prethodnoj godini nije pripremila potpune finansijske preglede. Kao posledica toga nisu kontrolirani finansijski preglede za

upoređivanje za 2007 godinu i međuvremeno upoređujuća informacija za 2006 nije pripremljena i prezentovana u finansijskim pregledima.

2.1.2 Opasnost

Nedostaci u unutrašnjim kontrolama u vezi sa sistemom finansijskog izveštavanja može opštinu izložiti sledećim opasnostima i rizicima:

- Potpunost u tačnost finansijskih informacija ;
- Integritet podataka ;
- Očuvanje imovine ; i
- Nedostatak registra plaćanja od trećih stranaka može rezultirati u imovini / uslugama upotrebljenih bez zakupa od ostalih stranaka, ali ne od opštine.

2.1.3 Preporuka

Priprema finansijskih pregleda opštine treba da sadrži procedure i određena sredstva da bi se obezbedilo da zahtevana informacija je registrovana, procesuirana, sažeta i izveštavana direktno u finansijskim pregledima.

2.1.4 Odgovor menadžmenta

- **Nekretnine, imovina i oprema**

Mi imamo dokumentaciju u vezi evidentiranja nepokretnosti u imovinu i opremu, koju ste predstavili da ste u toku provere koji ste uradili za nas. To su registratori Br. 2, ali nismo izračunili amortizaciju sredstava.

- **Neplaćenih računa (obaveze):**

Su upisana u godišnji i finansijski izveštaj od 06/02/2009 Br. Protokola 182, strana 35, član 14, napomena 25.

- **Uplate od treće strane:**

Svi radovi što se sprovode od strane donatora, su u njihovim nadzorom. Otvaranje i vrednovanje ponuda je takođe sprovedeno od strane donatora. Mi kao KK Mamušë nemamo pristup posle nadzorom, za otvaranje i procenu tendera.

2.2 Menadžiranje imovine, objekata i opreme

2.2.1 Praćenje

Opština nema sveobuhvatni registar imovine, objekata i opreme koja je u raspolaganju opštini. Štaviše, opština nije pripremila detaljnu i sveobuhvatnu listu nepokretnina, uključujući i dokumentaciju o svojini nepokretnina i informaciju o statusu registrovanja na ime opštine u katastar ili sudu.

Zbog nedostatka dodatne dokumentacije za merenje najvećeg dela nepokretnine, imovine i opreme, opština je zahtevala merenje istih u vrednosti tržišta bazirajući se na obavljenom ocenjivanju od komisije formirane unutar opštine. U sastavu komisije nema certifikovanih ocenjivača i predstavljene vrednosti u listi nisu podržane izveštajem ocenjivanja. Registrovanje imovine od strane opštine nije predstavio u pregledima podatke o imovini, objektima i opremi.

Nama je pružena evidencija o fizičkom numerisanju imovine dana 31. 12. 2008, ali ovo numerisanje ne bazira se na nekom registru.

Zbog prirode tih podataka, opština nije bila u stanju da:

- Prelista zahtevane informacije o imovini, zgradama i opremi u finansijskim pregledima, 31. 12. 2008 i 31. 12. 2007, i
- Obezbedi usklađenost informacija uknjiženih u računovodstvu sa tabelama ocenjivanja ili nekom drugom analizom, pre usvajanja finansijskih pregleda.

2.2.2 Opasnost

Nedostatak sveobuhvatnog registra o imovini, objektima i opremi oslabljuje unutrašnju kontrolu prema istim i može dovesti do zloupotrebe imovine, kao i na ne identifikaciju ovih zloupotreba u potrebno vreme.

Štaviše, menadžment može izgubiti vremena i napora za identifikaciju detalja i prenesenu vrednost aktive u toku procesa odlučivanja.

Opština može biti u stanju da ne kontroliše aktuelno korišćenje njene imovine od trećih stranaka i kao posledica toga može da ne sakupi prihode od zakupa ovih nepokretnina.

Kao posledica prirode njenih registrovanja i nedostatka potrebnog ocenjivanja njenih aktiva, opština može biti u stanju da se ne složi sa zahtevima za izveštavanje.

2.2.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština imati u obzir sledeće:

- Raspolaganje sveobuhvatnim registrom nepokretnina, imovine i opreme.
- Obuhvaćanje dodatnih izvora u toku registrovanja i ocenjivanja imovine opštine.
- Obuhvaćanje nezavisnih certifikovanih ocenjivača je preporučljivo i bolja prakтика u takvim slučajevima.

- Obavlja redovno fizičko izbrojavanje da bi se obezbedila o postojanju aktiva i uslova i da uskladi rezultate izbrojavanja sa podacima u računovodstvu i registru.

2.2.4 Odgovor menadžmenta

- Otkriti potrebne informacije za nekretnine, imovinu i opremu u finansijskim izveštajima na dan 31. decembra. 2008 do 31. decembra 2007.

-Kao pilot opštinskih jedinica, imamo privremeni upravnik nadzire finansijsko MPL-ja, koji je holder od 01.01.2007-31.12.2008. Administrator je trebalo da se rukovodi u finansijskom smislu za bilo kakve ustupke.

- Da nam se pomire informacije računovodstva zabeležene u tabelama procene ili bilo koje druge analize, pre odobravanja finansijskih izveštaja.

-To radimo svaka 3 meseca, ujednačvanje prihoda i rashoda sa MPF-a. Ove tabele izjednačvanje prikazuje kontrole koje ste uradili u našoj opštini.

- Održavati sveobuhvatni registar imovine, postrojenja i opreme:

-Mi imamo dokumentaciju u vezi nekretnina, imovina i opreme. Opreme koje su vas predstavili da ste u toku provere koje ste uradili za nas. To su registratori Br.2. Ali nismo izračunali amortizaciju sredstava.

- Da biste uključili dodatne izvore u popis i u procenu opštinskih sredstava.

-Uključivanje nezavisnih evaluatora i preporučuje najbolju praksu u ovakvim slučajevima. Mi imamo zvanično sertifikovani od strane MPF za registraciju imovine.

- Da bi redovne fizičke računa da se obezbedi postojanje sredstava i njihovih usluga i da izjednače rezultat brojanja podataka u računovodstvu i registrovanje.

-Svaka imovina u našoj opštini je numerisana i ima skup oznak i ova su zapisana u registrima.

- Da bi radili dodatni napori u vezi sa potvrdom o vlasništvu i registraciji nekretnine:

-Čemo formirati dve komisije:

- a) Komisiju za nekretnine (članovi će biti: inženjeri, gjeodeti, adokat, itd)
- b) Komisiju za procenu aktive.

2.3 Prihodi

2.3.1 Praćenje

- *Sistem fakturisanja.* Automatski sistem fakturisanja postoji samo za porez na imovinu. Izuzev prihoda od zakupa za koje se podaci drže u Access-u, ostali deo fakturisanja opštine nije registrovan. Za ove prihode registruje se samo kasiranje novca.
- *Prihodi od licenci biznisa.* Opština nije izvršila ažuriranje spiskova aktivnih biznisa od 2006 godine niti neko istraživanje na terenu za identifikaciju novo otvorenih biznisa ili zatvorenih u 2008 godini. U toku 2008 godine registrovana su samo dva nova biznisa koje su deklarirali vlasnici. Može se desiti da se fakturišu ne aktivni ili ugašeni biznisi i da se ne fakturišu novi, odnosno aktivni biznisi.
- *Prihodi sa poreza na imovinu.* Opština nije odredila nekog radnika, odnosno radnu jedinicu odgovornu za takse na imovinu u toku 2008. Kao posledica toga nisu identifikovane i registrovane nove imovine, opština je dobila prihode samo sa starih imovina nasleđenih od Prizrena u i 2006.
- *Prihodi sa administrativnih taksi - Podela zadataka u administrativnoj kancelariji.* u toku 2008 godine prihodi sa administrativnih taksi (z razne usluge) ubirani su gotovinom s obzirom da svi iznosi koji se primaju manji su od 10 €. Odgovorno lice za ubiranje gotovog novca je odgovorno i za raspodelu službi i vođenje spiska o raznim izdatim sertifikatima i ostalim uslugama.

2.3.2 Opasnost

Dok se za kasiranje ne zahteva prelistavanje u finansijskim pregledima, nedostatak njihove tačnosti i potpunosti će uticati na prihode koje opština može da dobije.

Nepovoljna i ne dovoljna kontrola u vezi prihoda, sowlvera i sistem fakturisanja, povećavaju opasnost manipulacije podacima i zloupotrebe informacija. Takav sistem može dovesti do ne potpunog fakturisanja i ne potpune prihode.

Manuelno registrovanje i nedostatak povezivanja sistema fakturisanja i sistema računovodstva na automatski način, izlaže opštinu opasnosti i dodanim greškama. Štaviše, to izaziva dodatna finansijska sredstva za održavanje podataka, preispitivanje i usklađivanje informacija.

Detaljna lista poresnih plaćenika, aktivnih biznisa i generiranih debitora iz sistema je od posebnog značaja u sadašnjoj situaciji, jer opštine ne registruju svaku individualnu transakciju u Free Balancu. Kao posledica osim poreza na imovinu, trezor i opština nemaju detaljnu listu od sistema računovodstva ili sistema fakturisanja. Kao rezultat toga nije moguće obaviti potrebna usklađivanja ili analize prema debitorima. Nw Ne Neadekuatno odvajanje dužnosti može dovesti do ludske greške i izlaganje opštine u namerne greške.

2.3.3 Preporuka

Preporučujemo da se predsednik obezbedi da će opština preduzeti postupke za poboljšanje sistema računovodstva i fakturisanja kako bi se obezbedila sigurna i efektivna kontrola u fakturisanju i приходima. Poboljšanje procedura povezanih sa ovim sistemom će omogućiti

menadžmentu monitorisanje i menadžiranje velikih opasnosti i osiguraće se da odluke u vezi budžeta, planiranja i sakupljanja prihoda su obavljena na pravilan način. Preporučujemo opštini da uzme u obzir sledeće tačke:

- Sprovođenje sistema fakturisanja koji obuhvataju detalje za plaćenike, njihovu sadašnju adresu, istoriju i normu sakupljanja prihoda od ovih isplata. Pristup takvim informacijama terba da ima samo ograničeni broj lica i ovlašćenih od menadžmenta.
- Postavljanje i kontrolisanje tarifa i normi taksa u sistem, na centralni način, koji bi automatski izračunavao i generisao fakture. Ovo generiranje faktura takođe se treba ovlastiti i preispitati.
- Postojanje automatske veze između sistema fakturisanja i sistema računovodstva kako bi se informacija procesuirala automatski u glavnoj knjizi računovodstva.
- Vršiti redovna usklađivanja između dva sistema za sve vrste prihoda. U slučajevima kada postoji razlika, trebaju se istražiti i rešiti u okviru određenog roka.
- Automatsko povezivanje Kancelarije za fakturisanje sa operacijama i da se redovno međusobno usklađuju, u slučajevima kada direktno fakturisanje se povezuje sa uslugama iz operacione kancelarije. To je posebno važno u slučajevima kada se izvršava veliki broj transakcija.
- Opština mora da vodi računa o pogodnoj podeli zadataka.

2.3.4 Odgovor menadžmentu

- **Sistem za obračuna:** Sada smo obučeni sa zvaničnika za poreza na novi sistem za naplatu opreza u imovinu.
- **Prihodi od dozvola za rad preduzeća:** Ovaj nedostatak je zbog nedostataka odgovarajućeg tima, ali sada inspektori sektora će uraditi istraživanje u oblasti identifikovanja poslova, izdanja dozvole za rad na minimum uslova, higijene, tehničkih, sanitarnih i td.
- **Poreskih prihoda u imovine:** Br.01-06/2009 sa odlukom Opštine, komisija je formirana za registraciju novih svojstava.
- **Prihoda od administrativnih taksi:** Do sada ova podela nije učinjena, za to je odgovorna privremena upravna za finansie, koja nas je utopio verovatno ne dovoljno. Ali sada registracije podele prihoda zavisi od toga šta je i koji su posvećeni.

2.4 Troškovi

2.4.1 Praćenje

Plate i dnevnice

- U slučajevima kada jedan nastavnik napusti posao potrebno je najmanje mesec dana da Kancelarija za osoblje informiše MJS-i kako bi Ministarstvo moglo da reflektuje u izmeni platne liste. Pošto takva zakašnjenja postoje, nastavnik može nastaviti da dobija nadoknadu i nakon napuštanja posla.
- Iako opština ima takav sistem platnih lista, ovaj sistem se ne koristi kao poverljiv izvor informacija kako bi se cifre uskladile u finansijskim pregledima. Umesto toga, glavni i poverljiviji izvor informacija su platne liste date od MJS-i.
- Dosjei osoblja nisu potpuna i ne vode se na potreban način. Od našeg izbora primeti smo da izveštaj ocene performancije nedostaje u dosjeu u jednom slučaju, opis rada nedostaje u dosjeu u drugom slučaju i dokumenta kvalifikacije nedostaju u dosjeu kod dva slučaja. Registar slobodnih dana nije potpun i ne pokazuje da su slobodni dani plaćeni ili ne.

Procedure nabavke :

- Iz našeg izbora smo identifikovali slučaj nabavke . 626 08 025 521 gde opština ne raspolaže nekim dokumentom o evidenciji potreba i vrednih fondova za nabavku.
- Iz našeg izbora identifikovali smo dva slučaja nabavke br. 626 08 029 136 i 626 08 015 236 gde opština ne objavljuje informaciju o dobitniku agencije za javne nabavke. (AJN).

2.4.2 Opapsnost

Iako gore navedeni pronalasci nemaju materijalni efekat u finansijskim pregledima, nedostatak komunikacije na vreme i usvajanje od odgovarajućih autoriteta ili nedostatak dokumentacije u dosjeima može dovesti do neusklađenosti sa zakonodavstvom i regulatornim zahtevima.

2.4.3 Preporuka

Preporučujemo da Predsednik obezbedi da će opština preduzeti dalje korake za poboljšanje kontrole o troškovima i isplatama i da bude u potpunom skladu sa zakonodavstvom i zahtevima lokalnih regulatora.

2.4.4 Odgovor menadžmenta

- **Od naših izbora smo identifikovali da nije slučaj nabavke 626 08 025 521 opština u kojima nema nikakvih dokumenata za identifikaciju potreba i raspoloživih sredstva za nabavku:** Sa obzirom na specifičan položaj koji je Opština Mamuša, je izjava Pilot opštinskih Jedinica potrebama i određivanje dostupnosti sredstava (standardni oblik PKJN) se ne koristi kod nas, ali umesto toga smo koristili drugačiji oblik gde smo postpisali: Zahtev jedinice, načelnika odeljenja, izvršni direktor za finansije i privremeni upravnik je

odobren od strane nabavke, dok je standardni oblik korišćen samo za nabavke koje nisu predviđena u planu nabavki.

- **Iz našeg izbora u nabavci su identifikovani 2 slučaja 626 08 029 136 i 626 08 015 236 opština, gde ne objavljuje najavu na pobjednika Agencije za javne nabavke (AJN):**Što se tiče drugog obaveštenja na obaveštenje o dodeli ugovora o AJN je zbog amandmana na zakon i prenosa ovlašćenja na app u RKJN i zato smo imali nedostatak informacija kada smo shvatili da je zahtev (Zakon) da se obaveštava o dodeli ugovora, tada smo počeli da objavimo u sajtu PKJN.

2.5 Unutrašnja revizija

2.5.1 Praćenje

Opština nije osnovala Komitet revizije za oblasti unutrašnje revizije .

2.5.2 Opasnost

Nepostojanje Komiteta revizije i funkcionisanje unutrašnje revizije povećava opasnost neuspeha unutrašnje kontrole. Štaviše, ne dozvoljava da funkcije koje se obično pokrivaju od Komiteta revizije se obave potrebnom nezavisnošću od opštine.

2.5.3 Preporuka

Predsednik opštine mora da uzme u obzir stvaranje i funkcionisanje unutrašnje revizije i Komiteta revizije sa članstvom koje ima iskustva sa finansijskim izveštavanjem i unutrašnjom kontrolom. Komitet revizije treba da uspostavi potrebne politike i procedure za obezbeđivanje visokog standarda „rukovođenje korporacije“. Komitet revizije treba da preispita aktuelni status i da predloži delovanje za poboljšanje, kao što sledi:

- Računovodstvo i procesi finansijskog izveštavanja opštine;
- Ocenjivanje sistema unutrašnje kontrole sprovedene od menadžmenta;
- Proces unutrašnje i spoljne revizije;
- Usklađenost, izveštavanje i struktura kontrole u celoj opštini koje obezbeđuju usklađenost sa finansijskim, regulatornim i zakonskim zahtevima;

Plan unutrašnje revizije i praćenje pronalaska unutrašnje revizije.

2.5.4 Odgovor menadžmenta

Nakon što ranije smo postupali kao pilot jedinica, nismo imali interni revizor jer imali smo ograničen budet. Finansijski Priveremeni administrator iz MPL je bila odgovorna za obavljanje internih audit poslova.

Planirali smo da će se uskoro napraviti prijem internih revizora u našoj opštini.

Prilog 2

Razne forme mišljenja Revizora koje su upotrebljene od Kancelarije generalnog revizora u izveštaju godišnje revizije 2009 godine

(Uzeto iz ISSAI 4000)

9. Jedno mišljenje revizije normalno se iznosi u standardnom formatu i povezuje se sa finansijskim pregledima u celosti otklanjajući potrebu za šire objašnjenje u vezi toga šta stoji iza. Ali, omogućujući čitaocu da kroz tu vrstu, opšte shvatanje njegovog značaja. Priroda reči će biti uticana od zakonskih normi za reviziju, ali i sadržaj mišljenja je potreban da jasno pokaže da li je planirano ili kvalifikovano i ako je kvalifikovano, kvalifikovano je za određene aspekte ili je mišljenje protiv (stav 14) ili odbijanje za iznošenje mišljenja (stav 15) .

10. **Nekvalifikovano mišljenje** iznosi se kada je revizor zadovoljan u svakom materijalnom aspektu kao što sledi:

- (a) Finansijski pregledi su izrađeni uz upotrebu prihvatljive računovodstvene osnove i politika koje su sprovedene na istrajan način;
- (b) Pregledi su u skladu sa statusnim zahtevima i dotičnim pravilnicima;
- (c) Na osnovu znanja revizora o jedinici gde se vrši revizija, pogled predstavljen od finansijskih pregleda je održljiv; i
- (d) Finansijski pregledi sadrže potrebne predstavke informacije o svim materijalnim pitanjima.

11. **Skretanje pažnje** . U određenim okolnostima revizor može misliti da čitaoc neće biti u stanju da ispravno shvati finansijske preglede ako mu se ne skrene pažnja o važnim ili neobičnim pitanjima. Kao generalno načelo revizor koji iznosi nekvalifikovano mišljenje ne poziva se na aspekte finansijskih pregleda, u slučaju da će isti loše interpretirati kao kvalifikacija. U cilju otklanjanja iznošenja tog ubedenja referisanja kja imaju smisao „ skretanje pažnje „ iznose se na u posebnom stavu odvojeno od mišljenja. Ipak revizor ne treba da skrece pažnju o pitanjima koja se nadovezuju u nedostatku dovoljnog predstavljanja informacije u finansijskim pregledima, ali ni kao alternativa ili zamena kvalifikacije mišljenja.

12. Revizor **može da ne bude u stanju da izražava ne kvalifikovano mišljenje u slučaju da postoji** neko od dole navedenih okolnosti i na osnovu suda revizora njihov efekat na finansijskim pregledima je ili može biti materijalan:

- (a) Imao je ograničeni cilj revizije ;
- (b) Revizor proverava da li su pregledi potpuni ili loše interpretirajući, ili ako ima nekih ne opravdanih propusta prihvaćenih računovodstvenih standarda i
- (c) Ima nesigurnosti koje zadiraju u finansijske preglede .

13. **Kvalifikovano mišljenje**. Kada se revizor ne slaže ili nije siguran da jedna ili više posebnih stavki finansijskih pregleda, koji su materijalni , ali ne ključni za shvatanje pregleda, mora se izneti kvalifikovano mišljenje . Formuliranje mišljenja normalno predstavlja zadovoljavajući rezultat za reviziju, subjekat jasne i koncizne izjave o pitanjima gde revizor ima suprotnosti ili koje stvaraju ne sigurnost u kojoj dovode kvalifikaciju mišljenja. Količinsko opredeljenje finansijskog efekta koji proizilazi od nesigurnosti ili suprotstavljanja od strane revizora, pomaže korisnike pregleda, ali ipak to nije uvek moguće ili mnogo važno.

14. **Mišljenje protiv:** Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini zbog bitnih suprotnosti koje štete prezentaciji pozicije sa merom koju kvalifikovano mišljenje samo u nekoliko aspekta bilo bi nepovoljno, daje se mišljenje protiv. Formulisanje takvog mišljenja razjašnjava da finansijski pregledi nisu predstavljeni na ispravan način, uz jasnu i kratku specifikaciju svi osporenih pitanja. Ponovo količinsko definisanje finansijskog efekta pomaže korisniku pregleda, a ko je jedna stvar praktična i važna.

15. **Odbijanje za iznošenje mišljenja .** Kada revizor nije u stanju da stvara mišljenje o finansijskim pregledima uzetih u celini iz razloga ne sigurnosti ili ograničenog cilja toliko važno da kvalifikovano mišljenje samo za određene aspekte ne bi bilo povoljno, onda se odbija iznošenje mišljenja . Formulisanje takvog odbijanja razjašnjava da se ne može izneti mišljenje kratko i jasno specificirajući nesigurna pitanja.

16. Za SAI obično je da se iznosi detaljan izveštaj koji objašnjava mišljenje u okolnostima kada nije moguće da se iznosi nekvalifikovano mišljenje.